

Zh-k: ..... Vizsga: ..... Össz: ..... JEGY: .....

Név: ..... Neptun: ..... Gyak.vez.: .....

2. vizsga, 2017-01-09, Munkaidő: 90 perc

1. (a) Adja meg a

i	0	1	2	3	...
p_i	p_0	p_1	p_2	p_3	...

diszkrét eloszlás második momentumának a definícióját!

(b) Felhasználva, hogy az $X = i$ esemény relatív gyakorisága – nagy kísérletszám esetén – közel van a p_i valószínűséghez, írja le annak a vázlatos bizonyítását, hogy sok kísérleti eredmény négyzetének az átlaga közel van a második momentumhoz! (Matematikai levezetést kérünk, nem pedig számítógépes szimuláció elmesélését.)

- Egy városban pár év óta elég sok trafipax-szal próbálják a száguldozást megfékezni. A taxi-központ az év végén minden egyes taxisra összesítette, hogy hányszor kapták el gyorsajtásért. Mi csak annyit tudunk, hogy 110 taxist egyszer, 55-öt kétszer. (a) Kb. hány taxi szaladgál a városban? (b) A taxisoknak kb. hány százaléka kapott egy vagy több büntetést gyorsajtásért? (A használt modell jogosságát indokolni is kell!)
- (a) 100 diák mindegyike, a többitől függetlenül 0.8 valószínűséggel adja be házi feladatát a megadott határidőig. Mi a valószínűsége annak, hogy a diákoknak legalább a háromnegyede a megadott határidőig beadja a házi feladatát? (A választ itt egy korrekt szumma alakjában kérjük.) (b) A feltett kérdésre adjon közelítő választ normális eloszlás segítségével! (A lentebbi táblázatot használja!)
- Van egy piros és egy zöld lámpám. Élettartamaik függetlenek, és exponenciális eloszlásúak. A piros élettartamának a várható értéke 200 nap, a zöldnek pedig a mediánja 200 nap. (a) Az eloszlásfüggvények összevetésével döntse el, melyik lámpa a jobb! (b) Mennyi a valószínűsége annak, hogy a piros élettartama nagyobb a zöldénél? (Segítség: határozza meg a kétdimenziós sűrűségfüggvény képletét és a kedvező kimenetek halmazát, stb.)
- (Folytatás) Kísérleti eredményekre támaszkodva magyarázza el, hogy hogy mit jelent az a tény, hogy (a) a piros lámpa élettartamának a várható értéke 200 nap! (b) a zöld lámpa élettartamának a mediánja 200 nap!
- Az (X, Y) kétdimenziós valószínűségi változó sűrűségfüggvénye

$$f(x, y) = \frac{2x}{y} \quad (0 < x < 1, x < y < \frac{1}{x})$$

(a) Határozza meg az $f_{2|1}(y|x)$ feltételes sűrűségfüggvény képletét! (b) Milyen $y = k(x)$ függvénnyel tippeljünk X -ből Y -ra, ha azt szeretnénk, hogy a hiba négyzetének a várható értéke minimális legyen? (Határozza meg a $k(x)$ függvény képletét!)

Standard normális eloszlásfüggvény (két tizedes pontossággal)

x	$\Phi(x)$	x	$\Phi(x)$	x	$\Phi(x)$	x	$\Phi(x)$	x	$\Phi(x)$	x	$\Phi(x)$
0,0	0,50	0,5	0,69	1,0	0,84	1,5	0,93	2,0	0,98	2,5	0,99
0,1	0,54	0,6	0,73	1,1	0,86	1,6	0,95	2,1	0,98	2,6	1,00
0,2	0,58	0,7	0,76	1,2	0,88	1,7	0,96	2,2	0,99		
0,3	0,62	0,8	0,79	1,3	0,90	1,8	0,96	2,3	0,99		
0,4	0,66	0,9	0,82	1,4	0,92	1,9	0,97	2,4	0,99		